

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

постійний зв'язок із ветеринаром, який надає професійну консультацію, діагностику та рекомендації щодо лікування. Така співпраця базується на взаємній довірі, адже лише разом можна приймати обґрунтовані рішення на користь здоров'я тварини.

Одним із основних чинників ефективного прийняття медичних рішень є інформованість власника. Знання про типові захворювання, ознаки хвороб та можливі методи лікування дають змогу власнику не тільки правильно реагувати на зміни у стані тварини, але й ставити важливі питання фахівцю. Інформованість сприяє детальнішому обговоренню діагнозу та плану лікування, що може включати альтернативні методи терапії, фармакологічні засоби, хірургічне втручання чи підтримуючу терапію. Завдяки цьому власник може приймати рішення, які не тільки відповідають науковим рекомендаціям, але й враховують індивідуальні потреби його улюбленця.

Медичні рішення, що стосуються лікування домашніх тварин, часто супроводжуються глибокими етичними дилемами. Власник змушений обирати між різними варіантами лікування, враховуючи можливий вплив на якість життя тварини, фінансові витрати та емоційні переживання. Іноді виникає ситуація, коли агресивне лікування може бути малоефективним або навіть знижувати комфорт улюбленця. У такому випадку важливо обговорити з ветеринаром можливість паліативної допомоги, метою якої є забезпечення максимальної якості життя, навіть якщо це означає відмову від радикальних заходів. Емоційний зв'язок з твариною ускладнює прийняття таких рішень, адже власник часто перебуває між бажанням боротися до останнього та усвідомленням реальності стану хвороби.

На практиці власники тварин часто стикаються з низкою труднощів при прийнятті медичних рішень. Фінансові обмеження можуть стати серйозною перешкодою при виборі дорогих методів лікування, тому важливо заздалегідь планувати бюджет та обговорювати з ветеринаром можливість альтернативних варіантів лікування. Окрім того, власникам часто доводиться мати справу з непередбачуваністю хвороб: деякі захворювання можуть розвиватися швидко і вимагати термінових рішень, що вимагає від власника здатності діяти оперативно та ефективно. У таких випадках важливими є не тільки власне рішення, але й підтримка родини, друзів та фахівців, які допомагають пройти через кризу.

Таким чином, роль власника тварини у прийнятті медичних рішень є багатогранною та відповідальною. Вона охоплює як практичні аспекти, такі як регулярний моніторинг здоров'я, профілактика та фінансове планування лікування, так і глибокі етичні та емоційні міркування, пов'язані з якістю життя улюбленця. Власник, співпрацюючи з ветеринаром та використовуючи свої знання, здатний забезпечити найкращий догляд і підтримку своїй тварині. Такий комплексний підхід не лише дозволяє ефективно лікувати хвороби, а й сприяє створенню гармонійних стосунків між людиною та її чотириногим другом, де здоров'я і благополуччя завжди залишаються на першому місці.

УДК 636.18/24.8.12.21.7.5.

СКУРСЬКА Ю.Т., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **КОЗІЙ В.І.,** д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

КОНСЕРВАТИВНЕ ЛІКУВАННЯ СОБАК ІЗ ЗАХВОРЮВАННЯМИ СЕРЦЯ

Консервативне лікування залишається основним методом ведення більшості хронічних серцевих захворювань у собак. Своєчасна діагностика, індивідуально підібрана терапія та регулярне спостереження ветеринарного кардіолога дозволяють суттєво покращити тривалість і якість життя хворих тварин.

Ключові слова: собаки, хвороби серця, консервативне лікування.

Серцево-судинні патології є одними з найпоширеніших хронічних захворювань у собак, особливо серед тварин середнього та старшого віку. Деякі з цих хвороб можуть прогресувати поступово й ефективно контролюватися за допомогою медикаментозного (консервативного) лікування без потреби у хірургічному втручанні. До таких захворювань відносяться мітральна недостатність, дилатаційна кардіоміопатія, легенева гіпертензія, функціональна серцева недостатність, а також певні типи аритмій.

Одним з найбільш поширених захворювань є мітральна недостатність, або міксоматозна дегенерація мітрального клапана. Ця патологія характеризується поступовим зношуванням і деформацією клапанів серця, що призводить до регургітації крові з лівого шлуночка в ліве передсердя. Ураження найчастіше виявляється у собак дрібних порід, таких як кавалер-кінг-чарльз-спанієлі, пуделі, шнауцери. Симптоми включають кашель, задишку, підвищену стомлюваність. Згідно з дослідженням Atkins et al. (2009), застосування інотропного препарату пімобендан разом з інгібіторами АПФ (еналаприл, беназеприл) значно подовжує життя хворих тварин та покращує якість їх життя [1].

Іншою поширеною патологією є дилатаційна кардіоміопатія (ДКМП) – захворювання, що уражає міокард і призводить до зниження скорочувальної здатності серцевого м'яза. Найчастіше діагностується у великих порід собак, таких як добермани, доги, ірландські вовкодави. Симптоматика включає непритомність, аритмії, симптоми застійної серцевої недостатності. За результатами досліджень Meurs et al. (2012), у доберманів спостерігається генетична схильність до ДКМП, а рання діагностика та початок лікування пімобенданом асоціюється зі зниженням ризику раптової смерті [2].

Легенева гіпертензія — це стан, при якому підвищується тиск у легеневій артерії. Він може бути як первинним, так і вторинним (наприклад, при хронічних хворобах легень або серця, дірофіляріозі). У собак з цією патологією спостерігається задишка, ціаноз слизових оболонок, зниження толерантності до навантажень. Консервативне лікування включає застосування судинорозширювальних препаратів, зокрема силденафілу, що, за даними Brown et al. (2010), суттєво знижує клінічні прояви та покращує загальний стан тварин [3].

Серцева недостатність у старших собак часто має змішаний генез – поєднання клапанної дисфункції, порушення міокардіальної функції та супутніх захворювань (наприклад, ниркова недостатність). У таких випадках підхід до лікування є комплексним. Основу складають діуретики (фуросемід, торасемід), інгібітори АПФ, кардіопротектори та засоби, що покращують якість життя тварини. Моніторинг стану пацієнта включає регулярне УЗД серця, контроль артеріального тиску, біохімічний аналіз крові.

Аритмії – ще одна група патологій, що зазвичай піддається медикаментозній корекції. Серед них найчастіше зустрічаються синусова брадикардія, суправентрикулярна тахікардія, фібриляція передсердь. Підбір антиаритмічних препаратів (атенолол, соталол, дилтіазем) проводиться індивідуально на основі ЕКГ-даних. У багатьох випадках ці порушення ритму є вторинними до основної серцевої патології, тому успішне лікування базової хвороби дозволяє контролювати аритмії без інвазивних втручань.

Отже, консервативне лікування залишається основним методом ведення більшості хронічних серцевих захворювань у собак. Своєчасна діагностика, індивідуально підібрана терапія та регулярне спостереження ветеринарного кардіолога дозволяють суттєво покращити тривалість і якість життя хворих тварин. Використання сучасних препаратів, зокрема пімобендану та силденафілу, є науково обґрунтованим і підтвердженим клінічними дослідженнями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Atkins C.E. et al. Guidelines for the Diagnosis and Treatment of Chronic Valvular Heart Disease in Dogs. *Journal of Veterinary Internal Medicine*, 2009.
2. Meurs K.M. et al. Early Detection of Dilated Cardiomyopathy in Doberman Pinschers Using Echocardiographic and Genetic Markers. *Journal of Veterinary Cardiology*, 2012.

3. Brown W.A. et al. Use of sildenafil for the treatment of pulmonary hypertension in dogs. Journal of Veterinary Internal Medicine, 2010.

УДК 636.18/24.8.7

ПІДВИСОЦЬКА Н.В., здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **КОЗІЙ В.І.**, д-р вет.наук
Білоцерківський національний аграрний університет

РОБОЧИЙ КОЛЕКТИВ У ВЕТЕРИНАРІЇ: ВИКЛИКИ КОМАНДНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Конфлікти як одна з невід'ємних складових робочого процесу, адже однією справою об'єднані сотні людей з різними поглядами та характерами, які повинні працювати на благо порятунку тварин та надання кваліфікованої допомоги їх власникам.

Ключові слова: колектив, конфлікти на роботі, компроміс та подолання конфліктних ситуацій.

Колектив – сукупність людей, об'єднаних спільною діяльністю, спільними інтересами, метою, проєктом, які поділяють або мотивовані принаймні однією спільною проблемою чи інтересом, або працюють разом для досягнення спільної мети [1].

Якщо ми говоримо про робочий колектив, саме у ветеринарній медицині це не просто сукупність людей які працюють в одному напрямку, а насамперед це злагоджений механізм який працює у взаємодії один з одним. Механізм де кожен має свою зону відповідальності, але разом з тим, всі разом, вони борються за життя.

Проте не дивлячись на спільну мету, кожна людина індивідуальна. У кожної свій характер, різні погляди на ту чи іншу ситуацію, кожен по різному сприймає та реагує на різні обставини. Саме через це навіть у найкращому, найбільш злагодженому колективі можуть виникати, і виникають конфлікти. Конфлікт – зіткнення протилежних інтересів, поглядів, оцінок, цінностей. Це протиріччя, що виникає між людьми чи колективами у процесі спілкування, їхньої спільної діяльності через непорозуміння або протилежність інтересів, відсутність згоди між двома та більше сторонами [2].

Розберемо ситуацію на прикладі: велика ветеринарна клініка, великий потік пацієнтів, відповідно багато працівників різного напрямку та ієрархії. Працюють в симбіозі для ефективної роботи. Проте в ідеальному механізмі відбувається збій, і ось ситуація: до лікаря терапевта приходять на прийом тварина після оперативного втручання із скаргою - тварина немає діурезу. Провівши обстеження терапевт говорить у вашого улюбленця перестали функціонувати нирки через операцію, а саме наркоз. Власники в свою чергу влаштували скандал лікарю хірургу та анестезіологу які проводили ту саму операцію. Як наслідок відбувся конфлікт не лише зовнішній, але і внутрішній. Лікарі які проводили операцію заперечують вплив наркозу чи самої операції на роботу нирок, тим самим дискредитують роботу іншого. Після тривалих суперечок тварині провели додаткові дослідження, діагноз підтвердили, але причина як виявилось була в іншому. Але атмосфера в колективі була напруженою, емоційний стан колег пригнічений, що негативно відбивався на роботі протягом дня.

На мою думку така поведінка лікаря терапевта є некоректною, адже вона порушує лікарську етику, також з точки зору медицини, не можливо точно сказати, що ниркова недостатність це наслідок наркозу, що може свідчити про некомпетентність саме цього лікаря, а не безпосередньо її колег. Я вважаю вона повинна була перед своїм «вердиктом» обговорити ситуацію з іншими колегами, а тоді вирішувати як подати інформацію власникам, щоб уникнути неприємностей.

Отже, ми переходимо до етапу вирішення проблемних питань. З моєї точки зору перше і напевно основне що потрібно для вирішення конфлікту, це діалог. Саме тому у нас